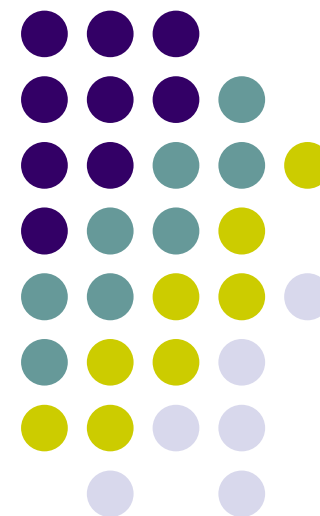
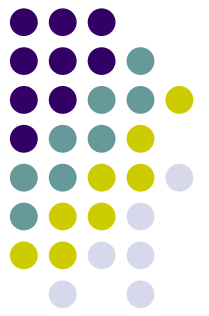

Soudní spolupráce v civilních věcech

Evropský justiční prostor
(v civilních otázkách)

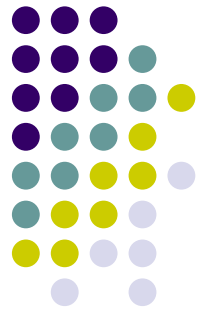

Osnova přednášky

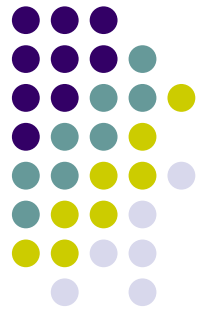
1. Vymezení evropského justičního prostoru a jeho význam
2. Vývoj v oblasti evropského justičního prostoru
3. Prameny evropského justičního prostoru
4. Jednotná interpretace
5. Přehled předpisů EJP

Soudní spolupráce v civilních věcech

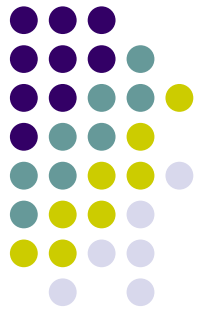

- Součást systému komunitárního práva
- jednotný vnitřní trh v rámci EU
- 4 základní svobody:
 - volný pohyb zboží
 - volný pohyb služeb
 - volný pohyb osob
 - volný pohyb kapitálu

Soudní spolupráce v civilních věcech

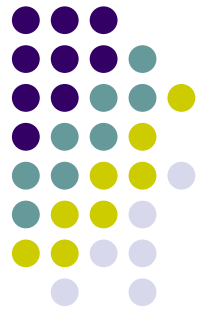
- jednotný přístup k soudům (vyloučení konfliktu pravomocí)
- jednotné nakládání s právem (unifikace kolizních norem)
- jednotné nakládání s rozhodnutími a veřejnými listinami (hladké uznání a výkon)
- právní pomoc

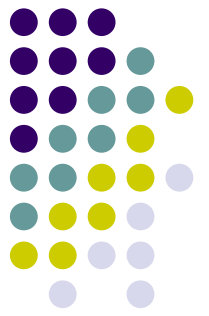
EJP =

- souhrn právních norem – součást:
 - práva ES
 - mezinárodních smluv uzavřených mezi členskými státy ES
 - vnitrostátního práva jako důsledek provedení práva ES

Vývoj v oblasti EJP

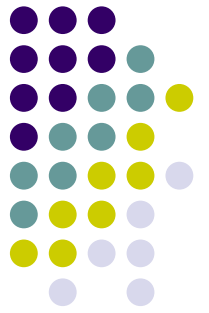
1. Článek 220(293) SES
2. Bruselská úmluva
3. Římská úmluva
4. Luganská úmluva
5. Maastrichtská smlouva
6. Amsterdamská smlouva

Článek 220(293) SES

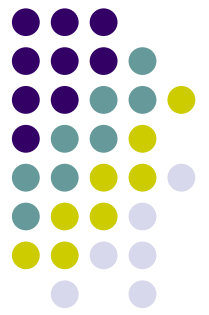
„Členské státy zahájí mezi sebou v případě potřeby jednání s cílem zajistit ve prospěch svých státních příslušníků zjednodušení formalit, jimž podléhá vzájemné uznávání a výkon soudních rozhodnutí a rozhodčích nálezů.“

- počátek soudní spolupráce v civilních věcech mezi členskými státy
- ES (EHS) nemělo pravomoc v této oblasti
- Mezinárodní smlouva

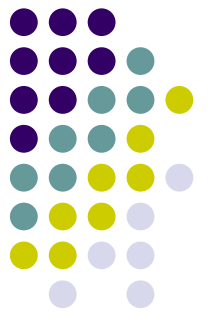
Bruselská úmluva

- = Úmluva o příslušnosti soudů a uznání a výkonu rozhodnutí ve věcech občanských a obchodních
- 27.9.1968 -> 1.2.1973
 - mezinárodní pravomoc
 - uznání a výkon rozhodnutí
 - transformována do nařízení

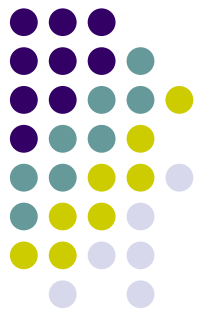
Bruselská úmluva

- Protokol o interpretaci Úmluvy Soudním dvorem (3.6.1971 -> 1.9.1975)
- ESD má pravomoc interpretovat ustanovení Úmluvy, pokud o to požádá soud smluvního státu
- Velké množství rozhodnutí -> jsou relevantní i pro nařízení Brusel I (*C-167/00 – Verein für Konsumenteninformation v Karl Heinz Henkel*)

Bruselská úmluva

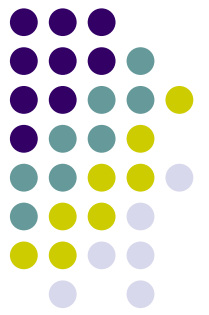
- Úmluva byla několikrát doplňována – vždy s přístupem nových států do ES
- ČR není smluvním státem
- Současné použití – velmi omezené (nařízení Brusel I, Dohoda mezi ES a Dánskem)

Římská úmluva

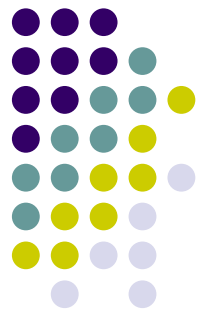
= Úmluva o právu rozhodném pro závazky ze smluv

- 1980 (1991)
- kolizní normy pro závazkové vztahy
- Všechny členské státy ES jsou smluvními státy
- Pro ČR závazná od 1.7.2006

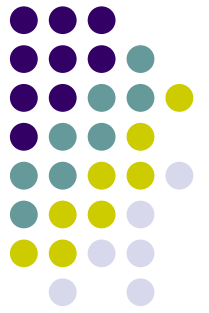
Luganská úmluva

- = Úmluva o příslušnosti soudů a uznání a výkonu rozhodnutí ve věcech občanských a obchodních
- 1988 – státy ES a státy ESVO
 - paralelní k Bruselské úmluvě – téměř identické texty
 - 1997- revize Bruselské a Luganské úmluvy (modernizace, eliminace rozdílů)

Luganská úmluva

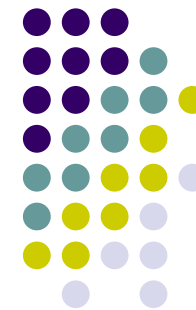
- 2002 – pověření Komise k zahájení jednání o uzavření nové Luganské úmluvy -> problém pravomoci ES
- 7.2.2006 – posudek ESD – ES mají výlučnou pravomoc ke sjednání nové Luganské úmluvy
- Podpis nové Luganské úmluvy (ES, Dánsko x Norsko, Island, Švýcarsko – říjen 2007 (očekávaná účinnost – 2009)

Maastrichtská smlouva

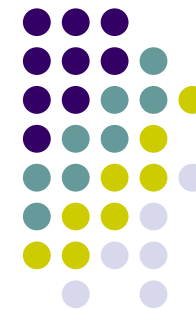
- vytvoření EU
- Počátek nového směru vývoje soudní spolupráce
- Soudní spolupráce byla zahrnuta mezi cíle, kterých má být dosaženo v rámci EU
- Oblast společného zájmu
- 3. pilíř

Amsterdamská smlouva

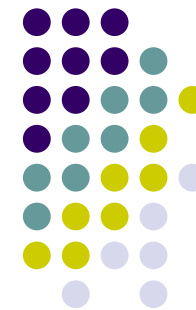
- prostor svobody, bezpečnosti a práva
- soukromoprávní složka = spolupráce v oblasti přistěhovalectví, azylu, víz a civilního soudnictví -> přechod do 1. pilíře (komunitarizace)
- veřejnoprávní = spolupráce v policejní oblasti a soudní spolupráce v trestních věcech -> zůstává ve 3. pilíři

Amsterdamská smlouva

- Nová hlava IV SES
- Článek 65 – základ soudní spolupráce v civilních věcech – opatření v oblasti soudní spolupráce v civilních věcech s mezinárodním prvkem, pokud jsou nezbytná k řádnému fungování vnitřního trhu

Amsterdamská smlouva

- Opatření podle článku 65
 - Zlepšení a zjednodušení
 - > systému mezinárodního doručování soudních a mimosoudních písemností
 - > spolupráce při opatřování důkazů
 - > uznání a výkonu soudních a mimosoudních rozhodnutí

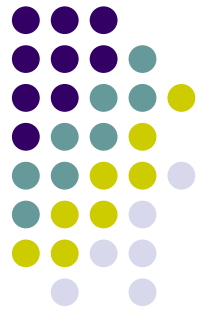
Amsterdamská smlouva

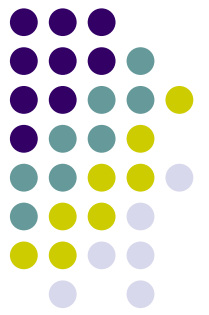
- Podpora slučitelnosti kolizních norem a předpisů pro řešení kompetenčních sporů
- Odstraňování překážek řádného průběhu civilního řízení, podpora slučitelnosti úprav civilního řízení

!! ES mají pravomoc vydávat v této oblasti akty sekundárního práva (článek 249 SES)

Prameny EJP

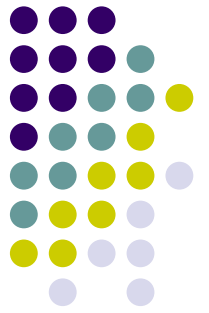

1. primární právo
2. sekundární právo
3. tzv. subsidiární mezinárodní smlouvy

Primární právo

- Smlouva o založení ES (hlava IV)
- článek 65
 - odst. 1 – procesní instituty (doručování, důkazy, uznání a výkon)
 - odst. 2 – kolizní normy, normy o mezinárodní pravomoci
 - odst. 3 – odstraňování překážek občanského soudního řízení a podpora slučitelnosti úprav občanského soudního řízení

Sekundární právo

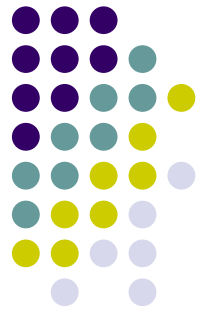
- právní předpisy, které vydávají orgány ES
 - nařízení
 - směrnice
 - rozhodnutí
 - doporučení a stanoviska

Nařízení

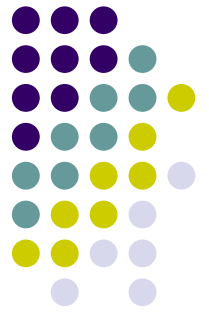
- právní normativní akt
- závaznost na úrovni Společenství i na úrovni členských států
- zavazuje nejen členské státy, ale i jejich vnitrostátní subjekty
- přímá použitelnost

Směrnice

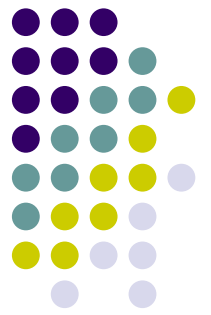
- nemá obecnou závaznost
- zavazuje subjekty, kterým je adresována -> členské státy
- stanoví výsledek, jehož má být dosaženo
- implementace

Subsidiární smlouvy

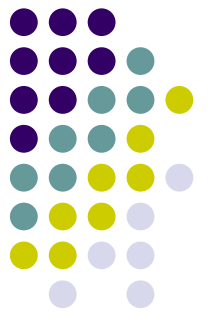

- mezinárodní smlouva uzavřená mezi členskými státy ES
- Bruselská úmluva, Římská úmluva

Jednotná interpretace pramenů EJP

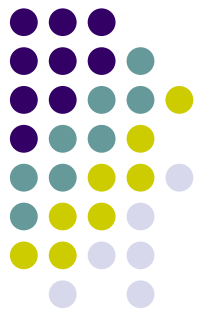

- nutnost jednotné interpretace
- jednotný výklad
 - z hlediska obsahu -> autonomní výklad
 - z hlediska subjektu -> ESD
- prejudiciální řízení (článek 68 SES)

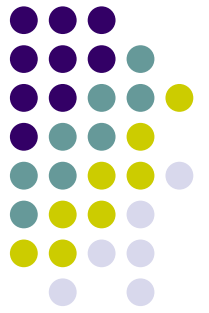
Prejudicální řízení

- specifický institut práva ES
- zajistit jednotný a správný výklad práva ES před národními soudy
- spolupráce mezi národními soudy a ESD
- obecná úprava – článek 234 SES -> pro oblast EJP – článek 68

Prejudiciální řízení

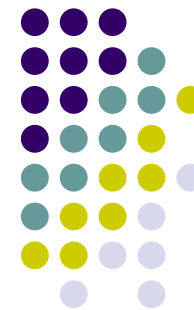
- kdo může vznést dotaz?
 - > soud členského státu, jehož rozhodnutí již nemůže být napadeno opravnými prostředky podle vnitrostátního práva
- na co se může ptát?
 - > výklad hlavy IV SES, výklad aktů sekundárního práva nebo jejich platnost

Pojem soudu

- vznik podle práva
- trvalá povaha
- rozhodování sporů podle práva
- členové ustavováni státním orgánem (vazba na stát)
- nezávislost

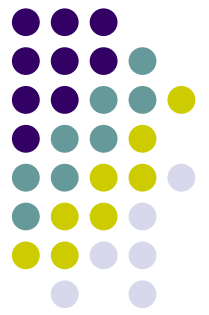
Přehled platných předpisů v oblasti EJP

I. Kolizní normy

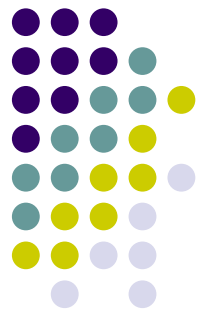
- Úmluva o právu rozhodném pro smluvní závazkové vztahy (Římská úmluva) – 64/2006 Sb.
- Nařízení Rady a Evropského parlamentu č. 864/2007 o právu rozhodném pro mimosmluvní závazky (Řím II)
- Nařízení EP a Rady (ES) č. 593/2008 o právu rozhodném pro smluvní závazkové vztahy (Řím I)
- Návrh nařízení Rady, kterým se doplňuje nařízení č. 2201/2003 ohledně pravomoci a rozhodného práva ve věcech manželských

Přehled platných předpisů v oblasti EJP

4. Návrh nařízení Rady o pravomoci, rozhodném právu, uznání a výkonu rozhodnutí a spolupráci ve věcech vyživovací povinnosti
5. Zelená kniha dědictví a závětí
6. Zelená kniha o právo rozhodném pro majetkové vztahy mezi manželi, včetně otázky pravomoci a vzájemného uznávání

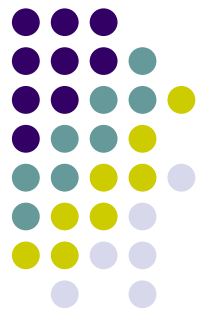
Přehled platných předpisů v oblasti EJP

II. Pravomoc

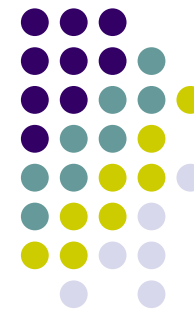
1. Nařízení Rady (ES) č. 44/2001, o příslušnosti soudů a uznání a výkonu rozhodnutí ve věcech občanských a obchodních (Brusel I)
2. Nařízení Rady (ES) č. 2201/2003, o příslušnosti soudů a uznání a výkonu rozhodnutí ve věcech manželských a rodičovské zodpovědnosti (Brusel IIbis)
3. Dohoda mezi ES a Dánskem o příslušnosti soudů a uznání a výkonu rozhodnutí ve věcech občanských a obchodních

Přehled platných předpisů v oblasti EJP

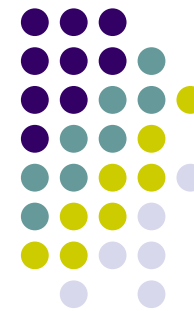
4. Úmluva o příslušnosti soudů a uznání a výkonu rozhodnutí ve věcech občanských a obchodních (Bruselská úmluva)
5. Úmluva o příslušnosti soudů a uznání a výkonu rozhodnutí ve věcech občanských a obchodních (Luganská úmluva)
6. Úmluva o příslušnosti soudů a uznání a výkonu rozhodnutí ve věcech občanských a obchodních (nová Luganská úmluva)

Přehled platných předpisů v oblasti EJP

7. Návrh nařízení Rady o pravomoci, rozhodném právu, uznání a výkonu rozhodnutí a spolupráci ve věcech vyživovací povinnosti
8. Zelená kniha dědictví a závětí
9. Zelená kniha o právo rozhodném pro majetkové vztahy mezi manželi, včetně otázky pravomoci a vzájemného uznávání

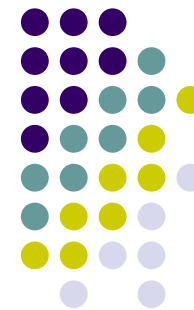
Přehled platných předpisů v oblasti EJP

Uznání a výkon rozhodnutí

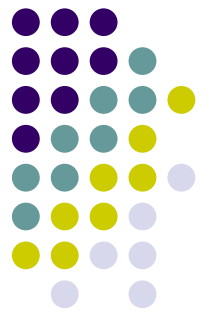
1. Nařízení Rady (ES) č. 44/2001, o příslušnosti soudů a uznání a výkonu rozhodnutí ve věcech občanských a obchodních (Brusel I)
2. Nařízení Rady (ES) č. 2201/2003, o příslušnosti soudů a uznání a výkonu rozhodnutí ve věcech manželských a rodičovské zodpovědnosti (Brusel IIbis)
3. Dohoda mezi ES a Dánskem o příslušnosti soudů a uznání a výkonu rozhodnutí ve věcech občanských a obchodních

Přehled platných předpisů v oblasti EJP

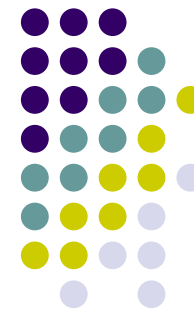
4. Nařízení Rady a EP č. 805/2004, kterým se zavádí evropský exekuční titul pro nesporné nároky
5. Úmluva o příslušnosti soudů a uznání a výkonu rozhodnutí ve věcech občanských a obchodních (Bruselská úmluva)
6. Úmluva o příslušnosti soudů a uznání a výkonu rozhodnutí ve věcech občanských a obchodních (Luganská úmluva)
7. Úmluva o příslušnosti soudů a uznání a výkonu rozhodnutí ve věcech občanských a obchodních (nová Luganská úmluva)

Přehled platných předpisů v oblasti EJP

8. Návrh nařízení Rady o pravomoci, rozhodném právu, uznání a výkonu rozhodnutí a spolupráci ve věcech vyživovací povinnosti
9. Zelená kniha dědictví a závětí
10. Zelená kniha o právo rozhodném pro majetkové vztahy mezi manželi, včetně ozázky pravomoci a vzájemného uznávání

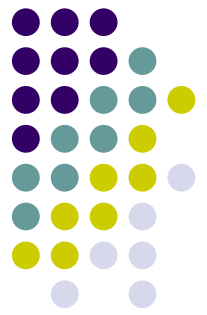
Přehled platných předpisů v oblasti EJP

IV. Zjednodušená a zrychlená řízení

1. Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1896/2006, kterým se zavádí řízení o evropském platebním rozkazu
2. Nařízení EP a Rady č. 861/2007, kterým se zavádí evropské řízení o drobných pohledávkách

Přehled platných předpisů v oblasti EJP

V. Ostatní předpisy

1. Nařízení Rady (ES) č. 1346/2000, o úpadkovém řízení
2. Nařízení Rady (ES) č. 1348/2000, o doručování soudních a mimosoudních písemností ve věcech občanských a obchodních v členských státech
3. Dohoda mezi Dánskem a ES o doručování soudních a mimosoudních písemností ve věcech občanských a obchodních

Přehled platných předpisů v oblasti EJP

4. Nařízení EP a Rady č. 1393/2007 o doručování soudních a mimosoudních písemností ve věcech občanských a obchodních v členských státech a nahrazující nařízení 1348/2000
5. Nařízení Rady (ES) č. 1206/2001, o spolupráci soudů členských států při dokazování v občanských nebo obchodních věcech